

чим підвищуються вимоги до рівня володіння іноземною мовою, що суттєво впливає на зміст, завдання та динаміку навчання.

Форми та технології, які використовуються для навчання іноземної мови, реалізують компетентісний та особистісно-активний мотивований підходи, які, в свою чергу, сприяють формуванню та розвитку: а) полікультурної мовної особистості, здатної здійснювати продуктивне спілкування з носіями інших культур; б) здатності студента здійснювати різні види діяльності, використовуючи іноземну мову; в) когнітивних здібностей студента; г) його готовності до саморозвитку та самоосвіти, а також сприяють підвищенню творчого потенціалу особистості щодо здійснення своїх професійних обов'язків.

Виходячи з цього, у сучасних умовах особливої ефективності набуває так звана «модель змішаного навчання», яка полягає у поєднанні традиційних і новітніх технологій, серед яких: комунікативне, диференційоване, модульне навчання, використання комп'ютерних програм, тестування, Інтернет та ін.

У гуманітарному навчанні найпопулярнішими на сьогодні є три дидактичні системи: 1) the learning-styles approach (індивідуальний стиль навчання); 2) open education (відкриті школи); 3) cooperative learning (навчання у співробітництві) [2, с. 11]. Великобританія, Австралія та США мають великий досвід роботи за *індивідуальним стилем навчання*.

На нашу думку, для масової студентської аудиторії націкавішою і доцільною є технологія *навчання у співробітництві*, розроблена американськими педагогами Р. Славіним, Р. і Д. Джонсонами, Є. Аронсоном та ін. Її використання дозволяє досягти прогнозованих результатів навчання, розкрити та розвинути потенціал можливостей кожного студента. При вивченні іноземної мови така технологія забезпечить підґрунтя для активізації пізнавальної та мовної діяльності кожного окремого студента групи, надаючи можливість осмислити, сприйняти новий мовний матеріал, отримати мовну практику, необхідну для формування мовленнєвих компетенцій.

Основною ідеєю цієї технології є створення умов спільної навчальної діяльності для тих, хто навчається в різних навчальних ситуаціях з різним рівнем знань. Наприклад, студенти діляться на групи по 3–4 особи й отримують одне спільне завдання. Визначення ролі кожного створює ситуацію, в якій кожен із членів групи несе відповідальність не тільки за результати своєї роботи, а й усієї групи. Слабкі студенти намагаються розібратися в запропонованому матеріалі, звертаючись до сильних, сильні мають можливість перевірити своє власне розуміння проблеми. Навчання в співробітництві на практиці свідчить, що ефективність цього методу стосується не тільки академічних успіхів, а й інтелектуального та морального розвитку студентів.

Важливим засобом активізації особистісно-орієнтованого підходу до вивчення іноземної мови є також *проектна технологія*, яка інтегрує принцип студентоцентризму, особистісно-орієнтований підхід із використанням самостійної роботи та дослідницьких, пошукових, проблемних методів, творчих за своєю суттю, тобто активного залучення не лише студента у процес навчання, а й викладача [1, с. 264].

Комплексне використання традиційних і новітніх освітніх технологій і методів допоможе студентам здійснювати різні види діяльності, користуватися новими інформаційними технологіями, сприятиме забезпеченню студентів необхідними знаннями, вміннями та навичками, підготовці до співробітництва, уникненню та переборюванню конфліктів.

Література

1. Кокор М. Педагогічні технології підготовки майбутніх викладачів іноземної мови за професійним спрямуванням в університетах США / Кокор М. // Педагогіка і психологія професійної освіти, – 2013. – № 3. – С. 262–271.
2. Олифер В.Н. Новые технологи в обучении / В.Н. Олифер. – СПб.: БХВ, 2000. – 215 с.

Бочуля Т.В., к.е.н.,
доцент, докторант кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
Харківського державного університету харчування та торгівлі

ІННОВАЦІЙНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ЗМІНА ПАРАДИГМИ, ОРІЄНТАЦІЯ НА МАЙБУТНЄ

Бізнес вимагає сміливих рішень, нестандартних ідей і пропозицій, що потребує максимально оперативно підвищувати інтелектуальну ємність управлінських рішень і проектів, яка забезпечується кадровими ресурсами та професійним потенціалом, будучи компетентісним пластом діло-

вого середовища. Професійне забезпечення розвитку національної економіки формується та модифікується завдяки навчальним закладам, які першими реагують на запити зовнішнього економічного середовища щодо актуалізації знань, компетенцій, навичок спеціалістів, затребуваних ринком праці. У сучасній вищій школі спостерігається зміна парадигми навчання, тобто заміна стандартних уявлень, системи обґрунтованих понять, думок щодо організації формального навчального процесу на користь розробки нової системи правил, механізмів для формування якісно іншого типу мислення у майбутніх фахівців.

Кардинальним перетворенням сучасного навчального процесу в порівнянні з традиційною його організацією є забезпечення співучасті студентів у розвитку галузі освіти. Це часткове делегування повноважень та обов'язків, контролю їх виконання до студентів, що підвищує рівень їх відповідальності та сприяє вмотивованості навчання. Об'єктивною основою інноваційної форми навчання є відтворення нових правил, вставлення регуляторів, які відповідають логіці інформаційної парадигми розвитку суспільства та економіки, що характеризує глибинніший характер трансформацій із забезпеченням їх сприйнятливості та поширення. У навчальному середовищі студенти залучаються до розробки інтегрованих інноваційних програм, як платформи для генерації та апробації проектів, рішень, ідей, що задовольняють не лише потребу в отриманні нових знань, але й розширення професійних компетенцій, їх реалізацію, задоволення креативного мислення, амбіційності і схильності молодих спеціалістів до експериментів. Досягається гармонійності в організації навчального середовища через наочність місця окремого студента та студентської групи в розвитку вищої школи та освіти, налаштовуючи на продуктивний зворотний зв'язок у його горизонтальній і вертикальній ієрархії. Співучасть студентів у запровадженні правил і регуляторів сприяє уникненню хронічних конфліктів між локальною групою (студентство) та глобальним осередком (навчальне середовище), визначаючи рівень їх повноважень і ступінь відповідальності без асиметрії у правах й обов'язках. За такої організації навчального процесу правила не здаються студентам алогічними та налаштовують їх на адаптацію до нових вимог, продиктованих об'єктивністю розвитку сучасного світу, основою чого є планетарне інформаційне суспільство зі складним мультимедійним підґрунтям суспільно-економічних відносин.

Ключовими характеристиками інноваційності навчального процесу є: деструктивність традиційного; чутливість нового; ефективне оперування потенціалом і ресурсами; передбачення потреб зовнішнього середовища. Деструктивність традиційного максимально розкриває креативність молодих фахівців, закладаючи основу майбутніх якісних перетворень. Чутливість нового сприяє запозиченню нововведень, розробок, інновацій відповідно до тенденцій розвитку суспільства та економіки. Ефективне оперування потенціалом і ресурсами передбачає отримання максимального ефекта від використання доступних можливостей та їх відтворення у нових знаннях і компетенціях. Передбачення потреб зовнішнього середовища уможливорює формування простих рішень для складних проблем сучасності.

Таким чином, конкурентоспроможність молодого фахівця досягається через зміну традиційної парадигми, що закріплює місце та роль вищої школи у становленні інформаційної економіки та інноваційно-орієнтованого суспільства.

*Бровченко В.А.,
асистент кафедри маркетингу*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ НА ПРИКЛАДІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З МАРКЕТИНГУ

На сучасному етапі все більше уваги приділяється пошуку перспективних підходів до вирішення проблеми гуманізації процесу викладання, стимулювання пізнавальної активності студентів, накопиченню досвіду їхньої творчої діяльності. У реалізації цього складного процесу важлива роль належить мистецтву, що допомагає студентам глибше пізнати себе, свій внутрішній світ, спонукає до самовдосконалення. Метою державної Національної програми «Освіта» («Україна ХХІ ст.») є виведення освіти в Україні на рівень розвинутих країн світу, що можливо лише за умов відходу від авторитарної педагогіки і впровадження сучасних технологій. Саме цим зумовлена на даному етапі увага викладачів до інновацій.

Термін «інновація» означає оновлення процесу навчання, який спирається на внутрішні фактори. Запозичення цього терміну пов'язане із бажанням виділити мотиваційний бік навчання, відмежуватись від «переможних методик», які за короткий час повинні дати максимальний ефект незалежно від особливостей групи та окремих студентів, їхніх бажань і здібностей.